

[Den fg. finansminister.]

Reglerne om den pristalsregulerede grundbeløbsskala skal efter forslaget udbygges med bestemmelser, hvorefter der lægges loft over skatsindkomstskatten og den samlede indkomstbeskatning.

Statsindkomstskatten skal efter forslaget højst kunne udskrives med 105 procent af grundbeløbene. Derved sikres skatteyderne mod, at den højeste statsskatteprocent, der i grundbeløbsskalaen er 45, kommer op over $47\frac{1}{4}$. Der er imidlertid tale om et såkaldt skråt skatteloft, der får betydning for skatteprocenterne på alle indkomstrin. Det kan således nævnes, at den laveste procent, der i grundbeløbsskalaen er 18, højst kan sættes op til 18,9.

Det andet skatteloft omfatter såvel indkomstskatten til staten som folkepensionsbidraget og den kommunale indkomstskat. Det vil kun få praktisk betydning i kommuner, hvor den kommunale udskrivningsprocent er så høj, at den bringer den samlede beskatning af den sidste del af indkomsten op over $66\frac{2}{3}$ procent. Hvor dette sker, skal statsindkomstskatten for de pågældende skatteydere nedsættes så meget, at ingen del af indkomsten beskattes med mere end $66\frac{2}{3}$ procent. Kommunen skal til gengæld benytte en grundskyldpromille på mindst 10. Indenrigsministeren vil fremsætte lovforslag herom.

De foreslåede udskrivningsregler for formueskatten er udformet under hensyn til, at de skal anvendes på formuerne ved udgangen af 1970. Til den tid vil de skattepligtige formuer være steget som følge af de ejendomsværdier, der fastsættes ved den 14. almindelige vurdering pr. 1. august 1969.

Den skattefri formuegrænse skal efter forslaget forhøjes fra 200.000 kr. til 300.000 kr. Selve formueskatten foreslås beregnet med 9 p. m. af formuebeløb ud over de 300.000 kr.

De foreliggende meget usikre oplysninger om de kommende vurderinger og deres indflydelse på de skattepligtige formuer ved udgangen af 1970 tyder på, at de foreslåede udskrivningsregler vil indbringe omkring 330 mill. kr. for dette år. Til sammenligning kan nævnes, at provenuet antagelig ville blive af nogenlunde samme størrelse, hvis man i stedet for anvendte den gældende formueskatteskala og så helt bort fra værdis-

stigningerne ved den 14. almindelige vurdering.

Endelig indeholder lovforslaget forskellige bestemmelser i tilknytning til det forslag til ændring af dødsbøbeskatningen, som for tiden behandles i folketinget. Indkomstskatten af dødsboer foreslås udskrevet med 35 procent af indkomst ud over det såkaldte bofradrag, som foreslås fastsat til 25.000 kr. I denne forbindelse kan jeg nævne, at særlig indkomst hos dødsboer skal beskattes sammen med den almindelige indkomst.

Forslaget indeholder desuden forskellige beløbsgrænser, som skal være afgørende for, hvornår et dødsbo omfattes af reglerne om skattefritagelse for mindre boer.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til folketingets velvillige behandling.

Jeg skal endvidere for det høje ting tillade mig at fremsætte:

Forslag til lov om frigørelsesafgift m. v. af fast ejendom,

forslag til lov om ændring af lov om særlig indkomstskat m. v. og

forslag til lov om ændring af ligningsloven. (Ændringer vedrørende frigørelsesafgift m. v.).

Regeringen har set det som en af sine hovedopgaver at få gennemført en tidssvarende jord- og planlægningslovgivning. Som led i det samlede kompleks af en sådan lovgivning har regeringen i indværende folketingssamling fremsat forslaget til lov om by- og landzoner. Det er hensigten med dette lovforslag, at al fast ejendom — bortset fra ejendomme i sommerhusområder, der er udlagt til dette formål ved byplanvedtægt eller bygningsvedtægt — skal henføres enten til landzone eller byzone. I landzoner vil en ejer af fast ejendom fremtidig ikke uden tilladelse fra vedkommende amtsråd eller byudviklingsudvalg kunne udstykke eller anvende ejendommen til bymæssig bebyggelse. Sådanne tilladelser er ikke nødvendige i byzoner. Inddragelse af faste ejendomme i byzoner vil derfor som oftest tilføre sådanne ejendomme en merværdi, som er en direkte følge af zoneinddragelsen.

Formålet med forslaget om indførelse af en frigørelsesafgift er at inddrage en del af denne værditilvækst.

Der er endvidere fremsat forslag til en ny vurderingslov, hvorved jord i landzoner

[Den fg. finansminister.]

fremtidig skal beskattes efter den såkaldte „bondegårdsregel“.

Der er yderligere stillet forslag om, at landbrug og gartnerier m. v., der ligger i de nuværende mellem- og inderzoner, efter begæring af ejerne kan beskattes efter en bondegårdsregel.

Ved disse foranstaltninger lettes ejendoms- og formuebeskatningen for ejere af landbrugsejendomme og gartnerier m. v.

Regeringen har — til gengæld for de nævnte fordele, som zoneloven og lettelsen i ejendoms- og formuebeskatningen medfører — anset det for rimeligt, at der svares en afgift — kaldet frigørelsesafgiften — ved inddragelse af ejendomme fra landzoner til byzoner. På samme måde er det foreslået, at ejerne af de landbrugsejendomme m. v., der ligger i de nuværende mellem- og inderzoner, og som ifølge forslaget til lov om by- og landzoner straks kommer til at ligge i byzone, kan begære bondegårdsreglen anvendt mod til gengæld at svare frigørelsesafgift og afståelsesafgift efter reglerne i forslagens afsnit II. Bestemmelsen om, at en ejer kan begære vurdering efter bondegårdsreglen og deraf følgende lavere beskatning, har til formål at undgå at stille ejere af landbrugsejendomme m. v. i en uheldig situation skattemæssigt set i en overgangsperiode, indtil det bymæssige pres giver baggrund for, at ejeren kan frigøre sig på en økonomisk rimelig måde. Der er her tale om en række meget forskellige tilfælde, og det bør antagelig drøftes nøje i det kommende udvalg, om bestemmelserne mere hensigtsmæssigt kan udformes på en anden måde.

For de af lovforslaget omfattede ejendomme skal der svares frigørelsesafgift, uanset om ejendommene måtte være erhvervet i nærings- eller spekulationsøjemed.

Frigørelsesafgiften skal beregnes af en såkaldt frigørelsesværdi, der udgør det beløb, hvormed et slutbeløb overstiger et basisbeløb. Slutbeløbet udgør ejendomsværdien ved den første vurdering efter ejendommens inddragelse under en byzone eller et sommerhusområde. Basisbeløbet udgør i almindelighed ejendomsværdien ved den sidste vurdering før zoneovergangen, efter at der er givet fradrag for det i ændringsforslaget til vurderingsloven omtalte differencebeløb, der hænger sammen med bondegårdsvurde-

ringen, og som modsvarer de forventningsværdier, der er holdt uden for grundværdiansættelsen, men som er medtaget ved ansættelsen af ejendomsværdien. Det herefter fremkomne beløb forhøjet med 50 pct. udgør basisbeløbet. Med dette tillæg på 50 pct. tilsigtes det at afhjælpe de økonomiske vanskeligheder, der i visse tilfælde ellers kunne befrygtes at ville opstå, såfremt den afgiftspligtige måtte foretrække at genetablere sin virksomhed — f. eks. et gartneri — på et egnet sted i en landzone. Alle afgiftspligtige kan dog som basisbeløb benytte ejendomsværdien ved 13. almindelige vurdering. De afgiftspligtige, der har erhvervet en ejendom før lovforslagets fremsættelse, har endvidere mulighed for at benytte anskaffelsessummen for ejendommen som basisbeløb.

For byzoneejendomme, for hvilke der er begæret anvendelse af bondegårdsreglen, beregnes frigørelsesafgiften og afståelsesafgiften efter de samme principper, som finder anvendelse for ejendomme, der fra landzone inddrages i byzone, men med de forskelle, der følger af, at det her er ejendommens overgang til anden benyttelse, der danner skæringspunkt for beregningerne af frigørelsesafgift og afståelsesafgift.

Frigørelsesafgiften foreslås at skulle svares med 40 pct. af beløb på 200.000 kr. eller derunder og med 60 pct. af restbeløbet.

Efter de gældende regler i statsskatteloven og i lov om særlig indkomstskat m. v. indtræder beskatningen af fortjeneste ved afståelse af fast ejendom først ved selve afståelsen. Frigørelsesafgiften forfalder derimod i princippet straks til betaling i forbindelse med selve zoneinddragelsen. Den afgiftspligtige kan dog forlange henstand med afgiftsbeløbet. Denne henstandsordning gælder dog kun for afgift ved inddragelse fra landzoner til byzoner. Der kan kun ydes henstand i den udstrækning, hvori der kan stilles sikkerhed inden for den gældende ejendomsværdi. Henstandsbeløbet forfalder ved ejerskifte bortset fra afståelse til ægtefælle og nærbeslægtede.

Begæring om henstand skal indgives senest månedsdagen efter, at den afgiftspligtige har modtaget meddelelse om afgiftsberegningen. Henstandsbeløbet forrentes med 6 pct. p. a., men forrentningen begynder først at løbe 4 år efter afgiftspligtens

[Den fg. finansminister.] indtræden. Det foreslås dog, at denne henstandsordning normalt kun kan løbe i 12 år fra zoneinddragelsen at regne.

Det foreslås, at den primærkommune, hvori den afgiftspligtige ejendom ligger, efter ejerens begæring tilpligtes at overtage ejendommen til den ejendomsværdi, hvortil den er ansat umiddelbart efter zoneinddragelsen. Begæring skal fremsættes senest 4 år efter zoneinddragelsen.

Ved den første afståelse, efter at der er indtrådt pligt til at svare frigørelsesafgift, skal der efter forslaget betales en afståelsesafgift. Denne afgift skal svares af det beløb, hvormed afståelsessummen overstiger slutbeløbet ved opgørelsen af frigørelsesværdien. Afgiften skal dog højst svares af forskellen mellem afståelsessum og anskaffelsessum. Afståelsesafgiften foreslås udredet med 60 pct., og den træder i stedet for den særlige indkomstskat, der efter de nugældende bestemmelser skal svares af fortjeneste ved afståelse af fast ejendom i medfør af reglerne i § 2, nr. 13, jfr. § 7 A, i lov om særlig indkomstskat.

Er ejendommen erhvervet i nærings- eller spekulationsøjemed, skal der derimod ikke svares afståelsesafgift. I dette tilfælde skal der svares almindelig indkomstskat af fortjenesten ved afståelsen efter de sædvanlige regler, idet der dog ved opgørelsen af den skattepligtige fortjeneste fradrages et til frigørelsesafgiften svarende beløb.

Frigørelsesafgiften og afståelsesafgiften tilfalder efter forslaget den amtskommune, hvori den afgiftspligtige ejendom ligger. Afgiften hensættes til en fond, hvis midler efter regler fastsat af boligministeren kan udlånes til gennemførelse af byggemodningsarbejder og andre foranstaltninger i forbindelse med bymæssig bebyggelse inden for amtskommunen eller til finansiering af primærkommunens overtagelse af fast ejendom efter ejerens begæring i henhold til lovforslagets § 8.

Det er umuligt at skønne over, hvor meget frigørelses- og afståelsesafgiften vil kunne indbringe. Provenuet vil afhænge af en række faktorer, såsom prisudviklingen i almindelighed, prisudviklingen for fast ejendom i særdeleshed og ikke mindst af den indvirkning, som loven om by- og landzoner

samt nærværende lov vil få på ejendomspriserne.

Som følge heraf vil det heller ikke være muligt at skønne over størrelsen af det provenutab af særlig indkomstskat, som staten påføres ved en gennemførelse af det foreliggende lovforslag. Efter de nugældende bestemmelser i § 11 i lov om særlig indkomstskat tilfalder en tredjedel af denne skat den eller de kommuner, hvor erhververen af den særlige indkomst er indkomstskattepligtig. For de af det foreliggende lovforslag omfattede ejendomme må staten således afgive to tredjedele af den særlige indkomstskat, der kunne være blevet pålignet, såfremt bestemmelserne i § 2, nr. 13, om fortjeneste ved afståelse af fast ejendom i lov om særlig indkomstskat m. v. fortsat havde kunnet finde anvendelse.

Lovforslaget forudsættes at skulle have virkning fra 1. august 1969 at regne, dog tidligst fra det tidspunkt, hvor by- og landzoneloven træder i kraft.

Lovforslaget er sammen med indenrigsministerens forslag om tilbudspligt det sidste led i regeringens planer til en ny jordlovgivning. Lovforslaget vil fremme udbuddet i byzonerne af jord til bymæssig anvendelse, og det er regeringens håb, at man ved en grundig, saglig behandling af de fremsatte lovforslag kan nå frem til en retfærdig løsning af de komplicerede problemer, som hele jord- og planlægningslovgivningen frembyder.

De samtidig hermed fremsatte forslag til lov om ændring af lov om særlig indkomstskat m. v. og forslag til lov om ændring af ligningsloven. (Ændringer vedrørende frigørelsesafgift m. v.) er en følge af lovforslaget om frigørelsesafgift samt af det tidligere fremsatte forslag til lov om ændring af lov om vurdering af landets faste ejendomme.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslagene og bemærkningerne til disse, skal jeg anbefale, at lovforslagene undergives en hurtig og velvillig behandling i tinget.

Indenrigsministeren (Poul Sørensen): Jeg skal herved tillade mig for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om kommunale personfradrag m. v.*

Ifølge den kommunale indkomstskatte- lov, der skal gælde under kildeskatteord-